

POSTANOWIENIE

Dnia 31 maja 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Agnieszka Piotrowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSA Bogusław Dobrowolski

SSN Iwona Koper

w sprawie ze skargi E.S., J.S., Y.I., D.I., A.I., M.R.S. i G.H.
o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym postanowieniem
Sądu Powiatowego w P. z dnia 27 lutego 1970 r., sygn. akt I Ns (...)
przy uczestnictwie Skarbu Państwa - Starosty [...], Województwa (...), U. w G.,
Gminy G. i Prokuratora Rejonowego w P.
o zasiedzenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 31 maja 2017 r.,
zażalenia wnioskodawcy G.H.
na postanowienie Sądu Okręgowego w K.
z dnia 23 października 2014 r., sygn. akt III Ca (...),

**odrzuca zażalenie i nie obciąża G. H. kosztami postępowania
zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 16 września 2013 r. Sąd Okręgowy w K., zawiesił postępowanie apelacyjne w niniejszej sprawie na podstawie art. 177 § 1 pkt 6 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. W zakreślonym na rozprawie apelacyjnej w dniu 9 lipca 2013 r. terminie, adw. B.F. będący zawodowym pełnomocnikiem wnioskodawców E.S., J.S., I.D., B.L.H., G.H. i M.R.S., nie wykonał zarządzenia Sądu i nie przedłożył dokumentów potwierdzających zgon wnioskodawców D.I. i B.L.H., co uniemożliwiło

nadanie postępowaniu apelacyjnemu dalszego biegu. Postanowienie to zostało doręczone pełnomocnikowi wnioskodawców w dniu 26 września 2013 r.

Postanowieniem z dnia 23 października 2014 r. Sąd Okręgowy umorzył postępowanie apelacyjne na podstawie art. 182 § 1 i 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. wskazując, że w ciągu roku od dnia zawieszenia postępowania nie został złożony wniosek o jego podjęcie. Postanowienie to zostało doręczone zawodowemu pełnomocnikowi wnioskodawców w dniu 12 listopada 2014 r. (k.1879 akt). Wniesiona przez pełnomocnika skarga kasacyjna od tego orzeczenia została odrzucona postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2016 r. (V CSK 686/15) jako niedopuszczalna.

W zażaleniu na postanowienie z dnia 23 października 2014 r., wniesionym w dniu 21 października 2016 r., wnioskodawca G.H. zarzucił naruszenie prawa procesowego, tj. art. 182 § 1 zdanie 1 w związku z art. 13 § 2 k.p.c. poprzez błędne przyjęcie podstawy zawieszenia postępowania apelacyjnego (art. 177 § 1 pkt 6 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.) w sytuacji, gdy podstawą zawieszenia powinna być śmierć dwojga wnioskodawców D.I. i B.L.H.. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w K. do dalszego jej prowadzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlega odrzuceniu jako wniesione po upływie ustawowego tygodniowego terminu do jego złożenia, który rozpoczął swój bieg w dniu 12 listopada 2014 r., to jest w dniu doręczenia postanowienia SO z dnia 23 października 2014 r. zawodowemu pełnomocnikowi G.H. adw. B.F..

Z akt sprawy wynika, że B.L.H., działając jako pełnomocnik brata G.H., umocował adw. B.F. do zastępowania G.H. w niniejszej sprawie w charakterze pełnomocnika procesowego. Skutkowało to powstaniem między adw. B.F. jako pełnomocnikiem i G.H. jako mocodawcą samodzielnego, odrębnego stosunku pełnomocnictwa procesowego, niezależnego od istniejącego między B.L.H. i G.H. stosunku pełnomocnictwa (który można nazwać „materialnym”). W doktrynie podnosi się, że pełnomocnictwo procesowe jako akt prawa publicznego jest jednostronną czynnością procesową tworzącą stosunek między mocodawcą,

pełnomocnikiem procesowym i innymi uczestnikami postępowania oraz sądem jako organem władzy publicznej, upoważniającym pełnomocnika do podejmowania określonych czynności procesowych w imieniu mocodawcy z bezpośrednimi dla mocodawcy skutkami. Staje się ono skuteczne z chwilą dojścia do sądu oraz innych uczestników postępowania w taki sposób, by mogli się z nim zapoznać. Wygasa z mocy ustawy wskutek okoliczności wskazanych w ustawie lub z woli stron w wyniku wypowiedzenia go przez jedną ze stron, ewentualnie zgodnego porozumienia pełnomocnika i wnioskodawcy, o czym muszą zostać zawiadomieni sąd i inni uczestnicy postępowania (por. art. 94 k.p.c.).

Adw. B.F. jako pełnomocnik procesowy G.H. dokonywał w jego imieniu różnych czynności procesowych, w tym wniósł w jego imieniu, w dniu 20 lutego 2013 r., apelację od postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 31 grudnia 2012 r. Ten stosunek pełnomocnictwa procesowego trwał i trwa nadal mimo śmierci B.H., która nastąpiła w dniu 26 kwietnia 2013 r. Fakt ten spowodował bowiem wygaśnięcie jedynie pełnomocnictwa procesowego udzielonego przez B.L.H. we własnym imieniu adw. B.F., nie miał natomiast wpływu na stosunek pełnomocnictwa procesowego istniejący od kilkunastu już lat między G.H. i adw. B.F., który nie został wypowiedziany ani też nie wygasł z innych przyczyn wskazanych w ustawie. W dacie doręczenia adw. B.F. postanowienia o umorzeniu postępowania apelacyjnego (12 listopada 2014 r.) był on więc pełnomocnikiem procesowym G.H. i powinien był w terminie tygodniowym od dnia doręczenia mu tego postanowienia wnieść zażalenie do Sądu Najwyższego (art. 394¹ § 2 k.p.c.), do czego upoważniało go pełnomocnictwo procesowe z uwagi na charakter środka odwoławczego, jakim jest zażalenie oraz treść pełnomocnictwa. Z jego treści wynika bowiem umocowanie adw. B.F. do reprezentowania wszystkich wymienionych w nim wnioskodawców, w tym G.H., przed wszystkimi sądami („władzami sądowymi”). Odrębne pełnomocnictwo jest konieczne do wniesienia skargi kasacyjnej i udziału w postępowaniu kasacyjnym, nie zaś do wniesienia zażalenia (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2008 r., III CZP 142/07, OSNC 2008, nr 11, poz. 122). Nie ma znaczenia dla stwierdzonego uchybienia terminowi do wniesienia zażalenia na postanowienie z dnia 23 października 2014 r. okoliczność, że pełnomocnik procesowy zaskarżył je

skargą kasacyjną, która jako niedopuszczalna została odrzucona przez Sąd Najwyższy.

W tym stanie rzeczy orzeczono jak w sentencji (art. 394¹ § 3 k.p.c.).

aj